Profetie weer normaal maken

Profetie weer normaal maken: een poging tot een Bijbelse beoordeling van het interview met Sander Wuister

Wat kunnen we waarderen in zijn visie op profetie, en welke theologische vragen blijven er over?

Inleiding: profetie en Bijbelse toetsing

In een interview over zijn boek *Woorden vol kracht* vertelt Sander Wuister hoe hij profetie een normalere plaats wil geven in de christelijke gemeente. Hij pleit ervoor dat gelovigen groeien in het ontvangen en delen van profetische woorden, dat gemeenten hierin worden toegerust en dat profetie niet beperkt blijft tot een kleine groep mensen met een bijzondere bediening.

Dat roept relevante vragen op. Wat bedoelt de Bijbel met profetie? Welke plaats heeft profetie in de gemeente? Hoe herkennen we het verschil tussen een menselijke indruk en een boodschap die werkelijk van God komt?

Deze vragen zijn niet alleen van belang voor charismatische christenen. Ze raken aan een bredere verantwoordelijkheid van iedere kerkelijke gemeente: hoe staan we open voor Gods werk en toetsen we tegelijk wat er in Zijn naam wordt gezegd?

In deze bespreking beoordelen we uitdrukkelijk niet Sander Wuister als persoon, zijn karakter of zijn volledige theologie. We bekijken de uitspraken die hij in dit interview doet en leggen die naast relevante Bijbelteksten. Het interview geeft weliswaar inzicht in zijn denken, maar is niet hetzelfde als een volledige behandeling van zijn boek of zijn complete visie op profetie.

1. Profetie als bemoediging en bekendmaking van Gods liefde

Een belangrijk uitgangspunt van Wuister is dat profetie niet ingewikkeld of mysterieus hoeft te zijn. Hij noemt voorbeelden van gelovigen die een Bijbeltekst delen, iemand een lied sturen of een gedachte onder woorden brengen die precies aansluit bij wat een ander doormaakt. Zulke ervaringen rekent hij ook tot profetie.

Hij benadrukt bovendien dat profetie niet alleen voor de gelovigen betekenis kan hebben. Hij verwijst naar 1 Korintiërs 14, waar Paulus beschrijft hoe profetie een toevallige bezoeker kan overtuigen en tot de erkenning kan brengen dat God werkelijk in de gemeente aanwezig is.

Wat is hierin waardevol?

De Bijbel beschrijft profetie inderdaad niet uitsluitend als het voorspellen van toekomstige gebeurtenissen. Paulus schrijft:

“Maar wie profeteert, spreekt tot mensen woorden van opbouw en vermaning en troost.” — 1 Korintiërs 14:3 (HSV)

Opbouw, vermaning en troost zijn inderdaad belangrijke doelen. Profetie hoort niet te draaien om de status van degene die spreekt, maar om het dienen van de anderen in de gemeente.

Ook Wuisters nadruk op liefde is positief. Een profetisch woord hoort zeker niet als middel te worden gebruikt om iemand te beheersen, te intimideren of afhankelijk te maken van degene die het uitspreekt.

Welke vraag blijft er over?

De vraag is hoe ruim we het begrip *profetie* moeten gebruiken of kunnen oprekken.

Een Bijbeltekst delen, iemand bemoedigen of een toepasselijke gedachte uitspreken kan zeer waardevol zijn. Maar daarmee staat nog niet vast dat iedere dergelijke ervaring een profetische openbaring van de Heilige Geest is.

Het is denk ik daarom nuttig onderscheid te maken tussen:

- **Bijbelse bemoediging:** iemand spreekt een waarheid uit de Schrift die een ander helpt.
- **Een persoonlijke indruk:** iemand denkt aan een persoon of krijgt een gedachte die mogelijk relevant is, ook niet christenen krijgen trouwens indrukken.
- **Een aanspraak op profetische openbaring:** iemand stelt dat God specifiek iets aan hem of haar heeft bekendgemaakt.

Deze categorieën kunnen elkaar raken, maar zijn niet automatisch hetzelfde. Vooral bij de derde categorie is zorgvuldige toetsing nodig.

De vraag is dus niet alleen of een boodschap iemand raakt, maar ook waarop de aanspraak dat God heeft gesproken gebaseerd is.

2. Is profetie een gave voor iedere gelovige?

Wuister verwijst naar 1 Korintiërs 14:1, waar Paulus oproept de liefde na te streven en naar geestelijke gaven te verlangen, doch vooral naar het profeteren. Hij gebruikt dit als argument om gemeenten aan te moedigen profetie ruimte te geven.

Dat is een begrijpelijke en Bijbels relevante gedachte. Paulus wil niet dat geestelijke gaven worden veracht of dat de gemeente onnodig wordt belemmerd in het zoeken naar wat God geeft.

Toch vraagt de toepassing om een nadere uitleg.

In 1 Korintiërs 12 beschrijft Paulus de verscheidenheid aan gaven en bedieningen binnen het lichaam van Christus. In vers 29 stelt hij de retorische vraag: “Zijn zij soms allen profeten?” De verwachte reactie is ontkennend. Niet iedereen heeft dezelfde gave of functie.

Hoe verhouden die teksten zich tot elkaar?

Een oproep om naar een gave te verlangen, betekent niet *automatisch* dat iedere gelovige die gave op dezelfde manier ontvangt of zelfs behoort uit te oefenen. Het Nieuwe Testament houdt zowel het verlangen naar geestelijke gaven als de verscheidenheid tussen gelovigen in stand.

Een gemeente mag dus ruimte maken voor profetie en gelovigen aanmoedigen om zich daarin te verdiepen. Maar het is een behoorlijke stap verder om te stellen dat profeteren voor iedere gelovige een normale, aan te leren vaardigheid zou moeten worden.

Daarvoor is een zorgvuldiger Bijbelse onderbouwing nodig.

3. Wat bedoelt Wuister met profetie vanuit de geest?

In het interview bespreekt Wuister zijn visie op geest, ziel en lichaam. Hij legt uit dat de wedergeboren geest van de gelovige volmaakt is en dat profetie in wezen communicatie is van de ene geest naar de andere, waarbij de Heilige Geest door de wedergeboren geest spreekt.

Hij verbindt dit onder meer met 1 Tessalonicenzen 5:23 en Johannes 3.

Wat kunnen we hierover zeggen?

De Bijbel spreekt inderdaad over de menselijke geest, ziel en het lichaam. Ook spreekt Jezus over de wedergeboorte en Paulus over de vernieuwing van het denken.

Het is dus niet vreemd om na te denken over de verhouding tussen deze aspecten van het menselijk bestaan.

De vraag is echter of de genoemde Bijbelteksten ook de specifieke uitleg van Wuister onderbouwen.

1 Tessalonicenzen 5:23 noemt geest, ziel en lichaam, maar legt niet uit dat deze drie onderdelen precies functioneren zoals Wuister dat model beschrijft. Johannes 3 spreekt over de geboorte uit de Geest, maar werkt evenmin een volledige theorie uit over de overdracht van profetische openbaring van de ene menselijke geest naar de andere.

Wuisters uitleg kan worden beschouwd als een theologisch model waarmee hij zijn ervaringen probeert te begrijpen. Het is echter belangrijk om een model niet gelijk te stellen aan een expliciete Bijbelse leerstelling.

Ook de uitspraak dat de wedergeboren geest volmaakt is, vraagt om nadere precisering. De Bijbel spreekt inderdaad over een nieuwe identiteit in Christus, maar roept daarnaast gelovigen nog steeds op tot groei, heiliging, vernieuwing van hun denken en gehoorzaamheid.

De kernvraag is daarom niet of dit model onmogelijk is, maar of de Bijbel voldoende grond biedt om het als verklaring voor profetie te presenteren. Op basis van de aangehaalde teksten staat dat mijns inziens niet vast.

4. Kunnen profetische woorden fouten bevatten?

Een van de belangrijkste onderwerpen in het interview is de mogelijkheid dat mensen zich vergissen wanneer ze profeteren. Wuister benadrukt dat mensen moeten leren en dat fouten kunnen voorkomen. Hij pleit ervoor dat gemeenten niet alleen succesverhalen vertellen, maar ook leren van situaties waarin een profetisch woord verkeerd uitpakt.

Dat is een belangrijk praktisch aandachtspunt.

Mensen kunnen zich vergissen in hun waarneming, interpretatie of toepassing. Ze kunnen hun eigen verwachtingen verwarren met wat ze menen van God te hebben ontvangen. Wie profetische woorden deelt, moet daarom bereid zijn vragen te beantwoorden, correctie te ontvangen en verantwoordelijkheid te nemen.

Maar wat betekent dat dan vervolgens voor het gezag van een profetie?

Hier is een belangrijk onderscheid nodig.

Er is verschil tussen:

1. Een gelovige die een indruk krijgt en eerlijk zegt dat hij niet zeker weet of die van God komt.
2. Iemand die een indruk interpreteert en daar mogelijk een verkeerde conclusie aan verbindt.
3. Iemand die met gezag verklaart: “God zegt dit”, terwijl de boodschap niet klopt.

Bij de eerste twee situaties is ruimte voor *voorzichtigheid, gesprek en leren*. De derde situatie vraagt om een veel grotere terughoudendheid, juist omdat *Gods naam en gezag worden ingeroepen*.

In 1 Tessalonicenzen 5:19-22 staan twee opdrachten naast elkaar: de Geest niet uitblussen en profetieën niet verachten, maar alles toetsen en het goede behouden.

Dat evenwicht is wezenlijk. We hoeven niet iedere profetische aanspraak bij voorbaat af te wijzen, maar evenmin hoeven we een boodschap te accepteren omdat iemand zegt dat God heeft gesproken, hij of zij kan zich immers vergissen!

De verwijzing naar Agabus

In het gesprek wordt, zoals zo vaak in dit verband, ook de profeet Agabus uit Handelingen 21 aangehaald. Hij voorzegt dat de Joden Paulus in Jeruzalem zullen binden en hem in handen van de heidenen zullen overleveren. Wuisters uitleg gaat ervan uit dat de beschrijving niet volledig overeenkomt met wat er vervolgens gebeurt.

Die conclusie is helemaal niet zo vanzelfsprekend.

In Handelingen 21:27-33 grijpen Joden Paulus aan, ontstaat er een volksoploop en grijpt de Romeinse overste in. De Romeinen laten Paulus boeien. Het is dus mogelijk dat Agabus de gebeurtenissen samenvat vanuit de samenhang tussen de aanval door de Joden en de uiteindelijke arrestatie door de Romeinen.

De vertelling zegt nergens expliciet dat Agabus een foutieve profetie uitspreekt. Daarom is deze passage geen overtuigend bewijs dat een Bijbelse profeet een onjuiste openbaring van God doorgaf.

Dit betekent niet dat iedere hedendaagse profetische aanspraak hetzelfde gezag heeft als een Bijbelse profetie. Het betekent juist dat we voorzichtig moeten zijn om conclusies over de feilbaarheid van profetie op slechts één tekst te baseren die die conclusie ook nog eens niet duidelijk ondersteunt.

5. Wat als een profetie niet uitkomt?

Een ander belangrijk aandachtspunt is de vraag hoe we omgaan met profetische woorden die niet in vervulling gaan.

Wuister bespreekt de mogelijkheid dat een woord niet uitkomt omdat het nog niet de juiste tijd is, of omdat de ontvanger er onvoldoende mee doet of onvoldoende geloof toont.

Dat zijn verklaringen die in sommige situaties als mogelijkheden worden geopperd. Maar ze mogen niet automatisch worden gebruikt om iedere niet uitgekomen profetie te verklaren.

Wanneer een aangekondigde gebeurtenis uitblijft, weten we niet zonder meer waarom dat gebeurt. Misschien was de timing verkeerd begrepen, misschien was de interpretatie onjuist, of misschien was de oorspronkelijke indruk helemaal geen boodschap van God.

We moeten daarom oppassen dat de verantwoordelijkheid niet, zoals wel vaak gebeurt, ongemerkt bij de ontvanger in plaats van bij de 'profeet' terechtkomt. Wanneer een genezing, doorbraak of andere beloofde gebeurtenis uitblijft, kan het pastoraal gezien bijzonder schadelijk zijn om te suggereren dat dit komt doordat iemand onvoldoende geloof had of niet goed heeft gehandeld.

Dat kan mensen onnodig belasten met schuldgevoelens en maakt de profetische uitspraak moeilijk toetsbaar.

Een gezonde houding is eenvoudiger: onderzoek wat er gezegd is, erken wat je niet weet en wees bereid toe te geven en te belijden wanneer je je hebt vergist.

6. Profetie in de gemeente: ruimte én verantwoordelijkheid

Wuister pleit voor een geleidelijke introductie van profetie in gemeenten. Hij benadrukt dat leiders hierin een rol hebben, dat mensen toegerust moeten worden en dat gemeenten moeten leren omgaan met onvolwassen profetische woorden.

Dit is misschien een van de sterkere praktische onderdelen van het interview.

Paulus geeft in 1 Korintiërs 14:29 de opdracht dat profeten spreken en dat anderen beoordelen wat er wordt gezegd. Verder benadrukt hij dat de samenkomsten ordelijk moeten verlopen.

Daaruit volgt dat profetie niet losstaat van de verantwoordelijkheid van de gemeente. Het gaat niet alleen om de ervaring van degene die spreekt, maar ook om de opbouw en bescherming van de gemeenschap.

Wel moeten we voorkomen dat het verlangen naar profetie een nieuwe maatstaf voor geestelijke volwassenheid wordt. Een gemeente mag ruimte bieden aan verschillende gaven zonder de indruk te wekken dat iedere gelovige dezelfde ervaring moet hebben.

Ook leiders moeten aanspreekbaar blijven. Hun verantwoordelijkheid is niet om iedere profetische aanspraak goed te keuren, maar om de gemeente te helpen onderscheiden wat opbouwend, betrouwbaar en Bijbels verantwoord is.

7. Profetie buiten de kerk

Aan het einde van het interview spreekt Wuister zijn verlangen uit dat profetie ook buiten de gemeente een rol speelt, bijvoorbeeld in de politiek en het bedrijfsleven. Hij verwijst daarbij naar Bijbelse figuren als Daniël en Jozef, die door hun wijsheid en bijzondere inzicht invloed hadden op machthebbers.

Het is begrijpelijk dat christenen hun geloof en wijsheid niet willen beperken tot de zondagse samenkomst. De Bijbel moedigt gelovigen aan om in de samenleving tot zegen te zijn.

Toch moet ook hier het onderscheid tussen Bijbelse voorbeelden en hedendaagse toepassing worden bewaakt.

De verhalen over Daniël en Jozef beschrijven zeer bijzondere situaties binnen de heilsgeschiedenis. Ze geven niet zonder meer een algemene opdracht aan iedere christelijke bediening om politieke of zakelijke leiders van profetische openbaringen te voorzien.

Christenen kunnen in de samenleving dienen door wijsheid, eerlijkheid, gebed, deskundigheid en Bijbelse overtuigingen in te brengen. Wanneer zij daarbij een specifieke boodschap als rechtstreeks van God presenteren, blijft toetsing altijd noodzakelijk.

Een boodschap wordt niet betrouwbaar doordat ze indrukwekkend klinkt of omdat een invloedrijk persoon erdoor geraakt wordt.

Conclusie: openstaan voor de Geest en zorgvuldig toetsen

Het interview met Sander Wuister laat een verlangen zien om profetie een grotere plaats te geven in het leven van de gemeente. Zijn nadruk op liefde, toerusting, weerbaarheid, leiderschap en het leren omgaan met fouten verdient serieuze aandacht.

Tegelijkertijd blijven er wel degelijk serieuze theologische vragen bestaan. Hoe breed kan het begrip profetie worden opgerekt? Wat leert de Bijbel werkelijk over de verhouding tussen geest, ziel en lichaam? Welke conclusies kunnen we trekken uit het verhaal van Agabus? En hoe voorkomen we dat niet uitgekomen profetische woorden achteraf worden verklaard door een gebrek aan geloof bij de ontvanger?

Die vragen zijn geen oordeel over Sander als persoon. Het zijn vragen die iedere christelijke visie op profetie moet kunnen verdragen.

Een Bijbelse benadering hoeft niet te kiezen tussen geestelijke openheid en kritische toetsing. Paulus doet beide: hij roept op om de Geest niet uit te blussen, maar ook om alles te toetsen en het goede te behouden.

Dat is uiteindelijk de belangrijkste maatstaf. Niet hoeveel profetische woorden iemand ontvangt, hoe bijzonder een ervaring is of hoeveel indruk een boodschap maakt, maar of we trouw blijven aan de Schrift, elkaar liefhebben en bereid zijn onszelf te laten corrigeren.

We moeten profetie niet bij voorbaat verachten, maar ook niet iedere menselijke indruk het gezag van Gods spreken toekennen. Juist daarom zijn nederigheid, Bijbelse toetsing en verantwoordelijkheid onmisbaar.